

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
algtekst-terviktekst
19.10.2018
RT I, 09.10.2018, 4

Keretü looduskaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri¹

Vastu võetud 04.10.2018 nr 91

Määrus kehtestatakse [looduskaitseaduse](#) § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Ala kaitse alla võtmine ja kaitse-eesmärk

(1) Looduskaitsealana võetakse kaitse alla Võru maakonnas Rõuge vallas Lükkä ja Tsirgupalu külas ning Võru vallas Hänike ja Mustassaare külas asuv ala, mille nimeks saab Keretü looduskaitseala (edaspidi *kaitseala*).

(2) Kaitseala kaitse-eesmärk on:

1) kaitsta järgmisi kaitsealuseid linnuliike ja nende elupaiku: must-toonekurg (*Ciconia nigra*), merikotkas (*Haliaeetus albicilla*), metsis (*Tetrao urogallos*), kanakull (*Accipiter gentilis*), laanerähn (*Picoides tridactylus*) ja valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*);

2) kaitsta, säilitada ja taastada vanu palu-, laane-, sooviku- ja salumetsasid, madalsoid, rabasid ja siirdesoid ning nendes kasvavaid järgmisi taimeliike: kollane kivirik (*Saxifraga hirculus*), kaunis kuldking (*Cypripedium calceolus*), sagristarn (*Carex irrigua*) ja väike käöpõll (*Listera cordata*).

(3) Kaitseala maa-ala ja veela jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kuueks sihtkaitsevööndiks ja piiranguvööndiks.

(4) Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitseaduses sätestatud piiranguid käesolevas määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala piir

Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas².

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

§ 4. Kaitse alla võtmise ja piirangute põhjendused

Määruse seletuskirjas³ on esitatud põhjendused:

- 1) kaitse alla võtmise eesmärkide vastavuse kohta kaitse alla võtmise eeldustele;
- 2) loodusobjekti kaitse alla võtmise otstarbekuse kohta;
- 3) kaitstava loodusobjekti tüübi valiku kohta;
- 4) kaitstava loodusobjekti välispiiri ja vööndite piiride kulgemise kohta;
- 5) kaitsekorra kohta.

2. peatükk

Kaitsekorra üldpõhimõtted

§ 5. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi, pidada jahti ning püüda kala kogu kaitsealal, välja arvatud kaitse-eeskirjaga sätestatud juhtudel sihtkaitsevööndis ja harjutusväljal valdaja nõusolekuta.

(2) Kaitsealal on lubatud:

- 1) sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine teedel;
- 2) sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine väljaspool teid järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevustel, liinirajatiste hooldamiseks vajalikel töödel ning metsatöödel;
- 3) punktis 2 nimetatata juhul sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine väljaspool teid kaitseala valitseja ja harjutusväljal valdaja nõusolekul.

§ 6. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;
- 3) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 4) lubada ehitada ehitusteatis kohustusega või ehitusloakohustuslikku ehitist, sealhulgas lubada püstitada või laiendada paadisilda;
- 5) anda projekteerimistingimusi;
- 6) anda ehitusluba;
- 7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee erikasutusluba, ehitusluba ega esitada ehitusteatis;
- 8) jahiulukeid lisaõota.

§ 7. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmise korral tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärasest ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

3. peatükk Sihtkaitsevöönd

§ 8. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on kuus sihtkaitsevööndit:

- 1) Keretü sihtkaitsevöönd;
- 2) Lükkä sihtkaitsevöönd;
- 3) Kanarbiku sihtkaitsevöönd;
- 4) Mustjõe sihtkaitsevöönd;
- 5) Tsirgupalu sihtkaitsevöönd;
- 6) Nursipalu sihtkaitsevöönd.

§ 9. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

(1) Lükkä ja Kanarbiku sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on metsaökosüsteemide arengu tagamine loodusliku protsessina ja kaitstavate liikide elupaikade kaitse. Sihtkaitsevööndites kaitstakse vanu palu-, laane-, sooviku- ja salumetsi. Liigid, kelle isendite elupaiku kaitstakse, on must-toonekurg (*Ciconia nigra*), kanakull (*Accipiter gentilis*) ja laanerähn (*Picoides tridactylus*).

(2) Tsirgupalu sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on merikotka (*Haliaeetus albicilla*) ja laanerähni (*Picoides tridactylus*) elupaiga ning metsise (*Tetrao urogallos*) mänguala kaitse.

(3) Mustjõe sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on seal väljakujunenud looduslike koosluste kaitse ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse. Sihtkaitsevööndis kaitstakse madal- ja siirdesoid, soostuvaid metsi ning nendes kasvavaid taimeliike kaunist kuldkinga (*Cypripedium calceolus*) ja väike-käopõlle (*Listera cordata*).

(4) Keretü sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on looduslikus seisus rabaökosüsteemi arengu tagamine loodusliku protsessina, rikutud veerežiimiga rabaökosüsteemi taastamine ja kaitstavate taimeliikide kasvukohtade ning kaitstavate linnuliikide elupaikade kaitse. Liigid, mille isendite kasvukohti kaitstakse, on kollane kivirik (*Saxifraga hirculus*) ja sagristarn (*Carex irrigua*). Linnuliigid, kelle elupaiku kaitstakse, on metsis (*Tetrao urogallus*), valgeselg-kirjurähn (*Dendrocopos leucotos*) ja laanerähn (*Picoides tridactylus*).

(5) Nursipalu sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on kaitsta kanakulli (*Accipiter gentilis*) pesitsuspaika.

§ 10. Lubatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on lubatud

- 1) olemasolevate ehitiste hooldustööd, välja arvatud § 11 punktides 3 ja 4 sätestatud ajal;
- 2) telkimine ning lõksetegemine kohas, mis on selleks kinnisasja omaniku, harjutusväljal valdaja ja kaitseala valitseja nõusolekul ette valmistatud;
- 3) kuni 200 osalejaga rahvaürituse korraldamine kinnisasja omaniku ja harjutusväljal valdaja nõusolekul selleks ettevalmistatud kohas, välja arvatud § 11 punktides 3 ja 4 sätestatud ajal.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:

- 1) maaparandussüsteemide hoiutööd ja veerežiimi taastamine;
- 2) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;
- 3) tee, tehnovõrgu rajatise või tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu, kaitseala või riigikaitse tarbeks;
- 4) koosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile;
- 5) rohkem kui 200 osalejaga rahvaürituse korraldamine kinnisasja omaniku ja harjutusväljal valdaja nõusolekul selleks ettevalmistatud kohas, välja arvatud § 11 punktides 3 ja 4 sätestatud ajal.

§ 11. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisusi:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) inimeste viibimine Tsirgupalu sihtkaitsevööndis 1. veebruarist 31. juulini ning Kanarbiku sihtkaitsevööndis 15. märtsist 31. augustini, välja arvatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel;
- 4) rahvaürituste korraldamine Nursipalu sihtkaitsevööndis 1. märtsist 31. augustini.

4. peatükk Piiranguvöönd

§ 12. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on Keretü piiranguvöönd.

§ 13. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Keretü piiranguvööndi kaitse-eesmärk on metsise mänguaegse elupaiga kaitse ning kaitseala kompaktsuse ja sidususe tagamine.

§ 14. Lubatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on lubatud, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisusi:

- 1) majandustegevus, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisusi;
- 2) kuni 300 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja tähistamata kohas harjutusvälja valdaja loal;
- 3) telkimine ja lõksetegemine ettevalmistamata kohas harjutusväljal valdaja loal.

(2) Kaitseala valitseja ja harjutusvälja valdaja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:

- 1) rohkem kui 300 osalejaga rahvaürituse korraldamine selleks ettevalmistamata ja tähistamata kohas;
- 2) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine;
- 3) ehitise püstitamine.

(3) Kaitseala valitseja nõusolekul on lubatud:

- 1) aegjärgne raie ja häilraie kuni 2 hektari suuruse langina;
- 2) lageraie kuni 1 hektari suuruse langina, välja arvatud männikutes.

- (4) Raie tegemisel tuleb arvestada järgmiste piirangutega:
1) üle 60 aasta vanuse metsa osakaal ei tohi jääda väiksemaks kui 50%;
2) raie ei ole lubatud 1. veebruarist 31. augustini.

(5) Raie tegemisel metsamaal tuleb säilitada puistu liikide ja vanuse mitmekesisus. Elustiku mitmekesisuse säilitamiseks tuleb jätta raielangile hektari kohta alles vähemalt 15 tihumeetrit puid, mida ei koristata ja mis jäävad metsa alatiseks. Elustiku mitmekesisuse tagamiseks alles jäetavad puud valitakse eri puuliikide esimese rinde suurima diameetriga puude hulgast, eelistades kõvalehtpuid, mände ja haabasid, samuti eritunnustega, nagu põlemisjälgede, õõnsuste, tuuleluudade või suurte okstega puid.

§ 15. Keelatud tegevus

(1) Piiranguvööndis on keelatud, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisusi:

- 1) biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine, välja arvatud herbitsiidi kasutamine kaitseala valitseja nõusolekul invasiivse võõrtaimeliigi tõrjeks;
- 2) maavara kaevandamine;
- 3) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 4) uue maaparandussüsteemi rajamine.

(2) Piiranguvööndis on keelatud puidu kokkuvedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib lubada puidu kokku- ja väljavedu, kui pinnas seda võimaldab.

5. peatükk Lõppsätted

§ 16. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 17. Menetluse läbiviimine

Määruse menetlus viidi läbi keskkonnaministri 25. novembri 2015. a käskkirjaga nr 1062 algatatud haldusmenetluses. Menetluse ülevaade koos ärakuulamise tulemustega on esitatud käesoleva määruse seletuskirjas.

§ 18. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹Kaitseala moodustatakse keskkonnaministri 13. jaanuari 2005. a määrusega nr 1 „Metsise püsielupaikade kaitse alla võtmine” kaitse alla võetud olemasoleva Keretü metsise püsielupaiga, keskkonnaministri 3. juuli 2006. a määrusega nr 43 „Must-toonekure ja suur-konnakotka püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri” kaitse alla võetud Nursipalu must-toonekure püsielupaiga ja looduskaitseaduse § 50 lõike 2 alusel kaitse alla võetud Tsirgupalu merikotka püsielupaiga põhjal.

²Kaitseala välis- ja vööndite piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaardile, mis on koostatud Eesti põhikaardi (möötkava 1 : 10 000) ja maakatastri andmete alusel. Ala kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris (register.keskkonnainfo.ee) ja maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

³Seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel www.envir.ee.

Jüri Ratas
Peaminister

Siim Kiisler
Keskkonnaminister

Aivar Rahno
Riigikantselei istungiosakonna juhataja riigisekretäri ülesannetes

[Lisa Keretü looduskaitseala](#)